

การดูแลผู้มีปัญหาทางการเรียนรู้

การดูแลเบื้องต้นสำหรับผู้ปกครอง

สนับสนุนด้านการศึกษา
โรงเรียนทางเลือก
ที่มีการดูแลพิเศษ

สนับสนุนด้านการแพทย์
กระตุ้นพัฒนาการ
โดยนักกิจกรรมบำบัด

การฝึกกิจวัตรประจำวัน
สอนทีละขั้นตอน ทำไม่ได้ ให้
ทำใหม่ สอนซ้ำจนเด็กทำได้
ทำได้ ควรชม หรือกอด

การดูแลเด็กออทิสติก

การกระตุ้นพัฒนาการเบื้องต้น
สำหรับผู้ปกครอง

เข้าใจในพฤติกรรม
หรือความผิดปกติของเด็ก

การกระตุ้นพัฒนาการในทุกด้าน
เพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการอย่างสมดุล

ฝึกตามลำดับพัฒนาการ
ฝึกตามลำดับ ไม่เร่งเร็วเกินไป

ฝึกระเบียบวินัย
การแบ่งเวลาเล่นหรือทำการบ้าน

การฝึกทักษะ พื้นฐาน เช่นการมองเห็น
สบตา ฝึกสมาธิ ฝึกให้ฟังหรือทำตามคำสั่ง

การฝึกทักษะทางสังคม
โดยเริ่มต้นจากการทำกิจกรรมในครอบครัว
แล้วจึงค่อยขยายทำกิจกรรมกับคนนอกบ้าน

ฝึกทักษะด้านการปรับอารมณ์
และการแสดงออกเช่น การโกรธ สีหน้าเป็นแบบไหน
ควรทำอย่างไรการชอบ การขี้ม รวบรวมไปถึงการขอโทษ
และการขอบคุณ

คู่มือ

การดูแลผู้พิการ

ผู้พิการ

คือ บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม
ในชีวิตประจำวันหรือการมีส่วนร่วมทางสังคม
เนื่องจากมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ
สติปัญญา การเรียนรู้ การเห็น การได้ยิน
ออทิสติก หรือพฤติกรรมในระยะยาว
ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูและได้รับสิทธิ
ประโยชน์ต่างๆ ตามกฎหมาย

การดูแลผู้มีปัญหาทางสายตา

การจัดระเบียบบ้าน

- วางสิ่งของและเฟอร์นิเจอร์อย่างเป็นระเบียบ
เรียบร้อย ชัดผนังลดความเสี่ยงจากการเดินชน
- วางสิ่งของในตำแหน่งเดิมเพื่อง่ายต่อการจดจำ
- หมั่นทำความสะอาดบ้านสม่ำเสมอ
- ใช้สิ่งของให้สอดคล้องกัน เพื่อสะดวกในการหยิบจับ
และป้องกันอันตราย เช่น ปลั๊กไฟ สวิตช์ไฟ

*ระวังสิ่งของที่อาจทำให้สะดุดล้มได้ง่าย เช่น โຕะเตี้ย

**หลีกเลี่ยงการใช้พรมเช็ดเท้าที่อาจทำให้ลื่นหรือล้มได้

การดูแลผู้มีปัญหาทางการได้ยิน

การแนะนำโรงเรียนการศึกษาพิเศษ

การเตรียมกระดาษ ปากกา การเรียนรู้ และใช้ภาษามือเพื่อใช้ในการสื่อสารกับผู้พิการ

ไม่ควรล้อเลียน หรือเอามือปิดปาก ขณะสื่อสารกับผู้พิการ

ภายนอกบ้าน

รอบบ้าน - ให้มีพื้นที่เรียบกว้างไม่น้อยกว่าถนัดคนพิการ
พื้นที่ต่างระดับ - ทำทางลาด หรือไม้กระดาน

การดูแลผู้มีปัญหาทางการเคลื่อนไหว

การจัดสภาพแวดล้อมใน-นอกบ้าน

ภายในบ้าน

ลูกบิดประตู >>> ไม่ควรสูงจากพื้นเกิน 85 ซม.
ใช้ลูกบิดแบบก้านเพื่อเปิดปิดได้ง่าย

ประตู >>> ความกว้างประมาณ 56-90 ซม.
เพื่อให้รถเข็นเข้าออกได้

เตียงนอน >>> ระดับความสูง
ใกล้เคียงกับรถนั่งคนพิการ

โต๊ะ >>> ระดับความสูงประมาณ 60 ซม. ลึก 40 ซม.

* ทุกพื้นที่ควรมีที่วางให้รถเข็นหมุนกลับได้อย่างน้อย 150 ซม.*

โถส้วม >>> ควรเป็นชักโครกสูงประมาณ 40-50 ซม.
ควรมีราวเกาะสูงจากพื้นประมาณ 85 ซม.

อ่างล้างหน้า >>> ระดับความสูงประมาณ 76-85 ซม.
และมีพื้นที่ใต้อ่าง

การรักษาและฟื้นฟูสภาพ

การจัดทำและเปลี่ยนท่า เพื่อป้องกันแผลกดทับ
ป้องกันการหดรัดกล้ามเนื้อ

การบริหารข้อต่อยืดกล้ามเนื้อ เพื่อป้องกันข้อต่อติด
ลดอาการเกร็ง เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ
และการไหลเวียนเลือด

การจัดทำและเปลี่ยนท่า
เพื่อป้องกันแผลกดทับ ป้องกันการหดรัดกล้ามเนื้อ

การบริหารข้อต่อยืดกล้ามเนื้อ
เพื่อป้องกันข้อต่อติด ลดอาการเกร็ง เพิ่มความแข็งแรง
ของกล้ามเนื้อและการไหลเวียนเลือด

การดูแลผู้มีปัญหาทางจิตใจ หรือพฤติกรรม

บทบาทในการดูแลผู้ป่วย

มอบหมายให้ผู้ป่วยดูแลตัวเอง
เช่น ชักผ้า รดน้ำต้นไม้

เมื่อผู้ป่วยทำได้สำเร็จ
ควรชมหรือให้กำลังใจ

หากไม่สำเร็จ ควรกระตุ้น
ด้วยถ้อยคำอ่อนโยน ไม่ดุด่า

หลีกเลี่ยงงานหรือกิจกรรมที่มีการแข่งขัน

การดูแลผู้มีปัญหาทางสติปัญญา

คำแนะนำเบื้องต้นสำหรับผู้ปกครอง
เน้นการส่งเสริมพัฒนาการและฝึกทักษะ
ที่จำเป็นในการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

- ฝึกทักษะด้านการสื่อสาร กระตุ้นภาษาและการพูด
- ฝึกทักษะด้านกล้ามเนื้อใบหน้า ขากรรไกร ริมฝีปาก

- ส่งเสริมการพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
- การฝึกกิจวัตรประจำวันเบื้องต้น